

Tverrsektorielt prosjekt om disponering av jord og stein som ikke er forurenset og Nytt fra Miljødirektoratet

Hannah Hildonen

Miljøringens temamøte 17. november 2021

Bakgrunn for prosjektet

Foto: Arve Kjerseim, Riksantikvaren

Oppdraget

- Identifisere sentrale utfordringer
- Vurdere tiltak og virkemidler
- Gi en omforent anbefaling

- Fokus: Det myndighetene selv kan påvirke

Statens vegvesen

BANE NOR

N NyeVeier

Direktoratet for mineralforvaltning
med Bergmesteren for Svalbard

BÆRUM KOMMUNE

Statsforvaltaren i Oslo og Viken

KYSTVERKET

Landbruksdirektoratet
Eanandoalldirektoráhtta

Direktoratet for mineralforvaltning
med Bergmesteren for Svalbard

Landbruksdirektoratet
Eanandoalodirektoráhtta

BANE NOR

NyeVeier

KYSTVERKET

Statens vegvesen

Statsforvaltaren i Oslo og Viken

BÆRUM KOMMUNE

RAPPORT

M-2074 | 2021

Tverrsektorielt prosjekt om disponering av jord og stein som ikke er forurenset

Rapporten

1. Beskrivelse av utfordringene
2. Tiltak og anbefalte virkemidler
3. «Oversikt» over dagens håndtering av jord- og steinmasser
4. Rammevilkår
5. Kort om regelverk og prosesser i andre land

Det er krevende for oppdragsgivere å koordinere og legge til rette for gjenvinning av overskuddsmasser gjennom anskaffelsesprosessene.

Det er uklarheter i eksisterende regelverk, manglende samordning mellom myndigheter og regelverk, ulik praksis og lite effektiv saksbehandling.

Gode løsninger og egnede arealer for håndtering av overskuddsmasser mangler.

Dagens håndtering av mineralske overskuddsmasser og nytt byggeråstoff på tvers av prosjekter og aktører er ikke bærekraftig.

Det er potensiale for å øke ressursutnyttelsen internt i prosjektene.

2021	2022	2023	2024	2025 og senere
	1.1.a Tverrsektoriell veileder i gjeldende regelverk for massehåndtering			
	1.1.b Endre og harmonisere regelverk relatert til massehåndtering			
	1.2.b Veileder på massehåndteringsplan			
	1.4.a Føringer om massehåndtering i de Nasjonale forventningene			1.3.b Veileder for å håndtere fraksjoner som mangler gode løsninger
	1.4.b Tydeliggjøre innsigelsespraksis og -rett til planer etter pbl.			
1.5.a Vurdere om mineralloven kan brukes for en enhetlig forvaltning av mineralressursene				
	2.1.a Lage regionale planer for masseforvaltning			
				2.1.b Veileder på å finne gode arealer for håndtering av overskuddsmasser
				2.1.c Veileder for utfylling i sjø og ferskvann
			2.2.a Tydeliggjøre krav i avfallsregelverket	
	2.2.c Retningslinjer til bruk av gjenvunnet masser i offentlige anskaffelser			2.2.b Vurdere om det kan innføres krav til håndtering av overskuddsmasser i byggeteknisk forskrift
		2.3.a Krav om matjordplan for jordbruksareal som bygges ut		2.2.e Utrede om pukker kan ta imot overskuddsmasser
			2.3.b Revidere bakkeplaneringsforskriften	
	3.1.a Veileder i geologisk kartlegging og prøvetaking i prosjekter		3.4.a Stille krav/stimulere til samhandling mellom store prosjekter	
3.4.c Avklare eierforhold på overskuddsmasser				
3.4.d Avklare om byggevareforskriften hindrer masseutveksling				
			4.1.a Utrede rapporteringsplikt for masser som tas ut i prosjekt	
			4.2.a Støtte etablering og bruk av digital markeds plass	
4.3.c Vurdere om kvalitetskrav i tekniske håndbøker bør endres for å øke gjenvinningsgraden				4.5.b Utrede avgift på deponering av overskuddsmasser
		4.3.d Veileder på kvaliteter som er egnet til andre formål enn vei og bane		4.5.c Utrede avgift på uttak av nytt mineralsk byggeråstoff
			5.1.a Veileder på kontraktmessig håndtering av overskuddsmasser	

Anbefalte virkemidler

Rekkefølgen avhenger av:

- Prioritet
- Forventet effekt
- Kompleksitet

Ligger til behandling i departementene

Annet nytt fra Miljødirektoratet

Høringer

Forslag til endringer i avfallsforskriften kapittel 9

Høringsnummer	2020/5877	Frist	08.02.2022
Tema	Avfall, Regelverk	Publisert	08.11.2021

På vegne av Klima- og miljødepartementet sender Miljødirektoratet forslag til endringer i avfallsforskriften kapittel 9 (deponiforskriften) på høring.

EU vedtok i 2018 direktiv (EU) 2018/850 om endringer i deponidirektivet (direktiv 1999/31/EF). Deponidirektivet er en del av EØS avtalen. Det reviderte direktivet er ennå ikke innlemmet i EØS-avtalen, men Norge vurderer det som EØS-relevant.

Forslaget til endringer inneholder et forbud mot deponering av avfall som er separat innsamlet for ombruk og materialgjenvinning, i henhold til endringene i deponidirektivet. Hensikten med å samle inn avfall separat er å unngå forringing av avfallens egenskaper som gjør det egnet for ombruk og materialgjenvinning, og slik innsamling vil i de fleste tilfeller medføre økte kostnader for aktørene. SSBs avfallsstatistikk viser at avfall som typisk går til materialgjenvinning, i liten grad deponeres. Vi vurderer derfor at denne endringen ikke har administrative eller økonomiske konsekvenser av betydning fordi det dreier seg om små avfallsmengder som deponeres.

Avfallsforskriften kapittel 9 på høring

Høringsfrist 8. februar 2022

Forslaget omfatter:

- Forbud mot deponering av avfall som er separat innsamlet for ombruk og materialgjenvinning
- Presiseringer og klargjøringer av enkelte definisjoner og bestemmelser

Massetipper og deponiregelverket

Unntaket for ikke-forurensset jord i deponiregelverket er trolig i strid med EU-direktivet og må nok fjernes.

Vi må utrede konsekvensene av en slik endring i regelverket.

Da trenger vi mer informasjon om dagens situasjon.

Vi ønsker tips til hvor og hvem vi kan henvende oss

- Om «massetipper/massemottak»:
  - Hvor mange er det?
  - Hvordan driftes de?
  - Hva koster det å levere fra seg masser til slike mottak?
- Eller andre opplysninger:
  - Hvor store mengder overskuddsmasser oppstår/er det behov for å deponere?
  - Hvor langt kjøres massene i snitt?
  - Finnes det andre mottaksløsninger/disponeringsløsninger?
- Annen informasjon vi bør ta hensyn til, eller som kan være relevant?

MILJØ-
DIREKTORATET

VEILEDER

M-1780 | 2020

Bygging på nedlagte deponier

Veiledning om regelverk og hva som bør vektlegges ved bygging på, og i randsonen til, nedlagte deponier

Bygging på nedlagte deponier

Miljødirektoratet og Helsedirektoratet anbefaler i utgangspunktet at det ikke bygges på nedlagte deponier med potensiell gassdannelse

M-1780 gir veiledning dersom det likevel vurderes å bygge på nedlagte deponier, og omhandler:

- Helseisriko og anbefaling om nedlagte deponier
- Roller til ulike myndigheter i dette arbeidet
- Hvilket regelverk man må forholde seg til
- Planleggingsarbeid - avklaringer, prosessen og utredning
- Miljø og helse

Oppdatert veiledning på forurenset grunn

- Ny nettbasert veileder på forurenset grunn kommer
- Nye beregningsverktøy (human helse og spredning)
- Oppdaterte normverdier og tilstandsklasser

Fagrapport om alunskifer

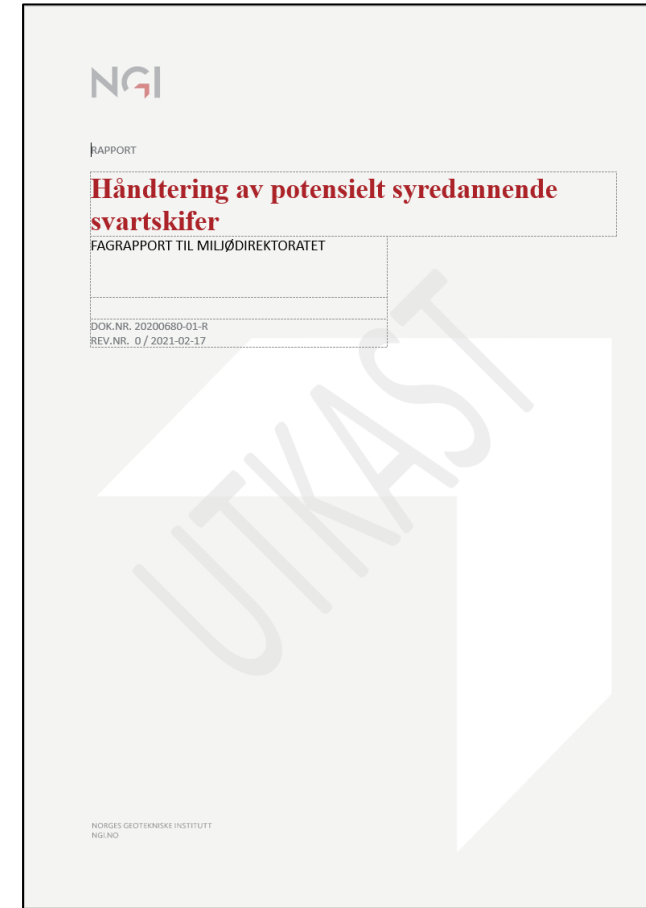
M-310

+

M-385

=

Grunnlag for nettbasert veileder

